

LUKU 121

MIKAELIN LAHJOITTAUTUMISEN AIKAiset OLOT

TOIMIN Urantian keskiväliolentojen yhdistyneen veljeskunnan sen kaksitoistajäsenisen komission valvonnassa, josta olentoluokkamme puheenjohtajana toimiva päällikkö ja edellä mainittu Melkisedek ovat yhdessä vastuussa, ja olen se toisasteinen keskiväliolento, joka aiemmin oli osoitettuna apostoli Andreaxen palvelukseen. Minut on valtuutettu merkitsemään muistiin kertomus Jeesus Nasaretilaisen elämän tapahtumista sellaisina kuin omaan luokkaani kuuluvat maan luodut ne näkivät ja siten kuin ne myöhemmin se ihmiskohde osittain kirjasi, joka oli ajallisessa varjeluksessani. Tietäessään, miten tunnontarkasti hänen Mestarinsa vältti jättämästä jälkeensä kirjallisia merkintöjä, Andreas järkähtämättömästi kieltäytyi valmistamasta kirjoittamistaan kertomuksista jäljennöksiä. Jeesuksen muidenkin apostolien samankaltainen suhtautuminen tähän asiaan johti evankeliumien kirjoittamisessa pitkään viivytykseen.

1. LÄNSIMAAT ENSIMMÄISELLÄ

KRISTUKSENJÄLKEISELLÄ VUOSISADALLA

Jeesus ei saapunut tähän maailmaan ajankohtana, jolle olisi ollut ominaista hengellinen rappiotila, vaan hänen syntymänsä aikoihin Urantia koki sellaista

hengellisen ajattelun ja uskonnollisen elämäntavan elpymistä, jollaista se ei ollut nähnyt koko aiemman Aatamia seuranneen historiansa aikana ja jollaista se ei ole kokenut minään aikakautena sen jälkeen. Kun Mikael ruumiillistui Urantiolla, maailma tarjosi Luoja-Pojan lahjoittautumisen kannalta suotuisimmat olosuhteet kuin ovat vallinneet milloinkaan sitä ennen tai sen jälkeen. Näitä aikoja välittömästi edeltäneinä vuosisatoina Kreikan kulttuuri ja kreikan kieli olivat levinneet länsimaihinkin ja lähiorienttiin, ja juutalaiset, jotka ovat levanttilainen rotu, olemukseltaan osaksi länsimaisia ja osaksi itämaisia, olivat erinomaisen soveliaita käyttämään näitä kulttuuri- ja kielellisiä oloja uuden uskonnon tehokkaaseen levittämiseen niin itään kuin länteenkin. Näiden mitä suotuisimpien olosuhteiden suotuisuutta lisäsi entisestään roomalaisten Välimeren maailmassa harjoittama suvaitseva vallanpito.

Hyvänä esimerkkinä kaikkien näiden maailmassa vaikuttaneiden tekijöiden yhteensattumisesta ovat Paavalin toiminnot. Uskonnolliselta kulttuuriltaan heprealaisista heprealaisin Paavali julisti kreikan kielellä evankeliumia juutalaisesta Messiaasta ollen itse Rooman kansalainen.

Mitä Jeesuksen aikaan verrattavaa sivilisaatiota länsimaissa ei ole nähty ennen noita päiviä eikä niiden jälkeen. Euroopan sivilisaatio yhdistyi ja koordinoitui tultuaan seuraavien kolmen epätavallisen tekijän vaikutuspiiriin:

1. Rooman poliittiset ja sosiaaliset järjestelmät.
2. Kreikan kieli ja kulttuuri, ja tiettyyn määrään saakka, filosofia.
3. Juutalaisten uskonnollisten ja moraalisten opetusten nopeasti leviävä vaikutus.

Jeesuksen syntymän aikoihin koko Välimeren maailma oli yhtenäinen valtakunta. Ensi kertaa maailman historiassa oli hyviä teitä, jotka yhdistivät useat merkittävät keskukset

[sivu 1333]

toisiinsa. Meret oli siivottu merirosvoista, ja suurenmoinen kaupankäynnin ja matkustamisen aikakausi eteni hyvää vauhtia. Eurooppa koki toisen

vastaavanlaisen matkustelun ja kaupankäynnin aikakauden vasta yhdeksännellätoista Kristuksen jälkeisellä vuosisadalla.

Kreikkalais-roomalaisen maailman sisäisestä rauhantilasta ja ulkonaisesta vauraudesta huolimatta valtakunnan asukkaiden enemmistö riutui kurjuudessa ja köyhydessä. Pieni yläluokka oli rikasta; kurja ja köyhä alaluokka sulki piiriinsä ihmiskunnan rivijäsenet. Noina aikoina ei ollut mitään onnellista ja vaurasta keskiluokkaa. Rooman yhteiskuntaan sellainen oli alkanut ilmaantua vasta hieman tätä aikaisemmin.

Ensimmäiset taistelut Rooman ja Parthian laajenevien valtioiden välillä olivat vast'ikään päättyneet niin, että Syyria jäi roomalaisten käsiin. Jeesuksen aikoihin Palestiina ja Syyria saivat nauttia aikakaudesta, joka merkitsi vaurautta, suhteellista rauhantilaa ja laajaa kaupallista kanssakäymistä sekä idän että lännen maiden kanssa.

2. JUUTALAISET

Juutalaiset olivat osa vanhempaa seemiläistä rotua, johon kuuluivat myös babylonialaiset, foinikialaiset ja Rooman viimeisimmät viholliset: karthagolaiset. Kristuksen jälkeisen ensimmäisen vuosisadan alkupuoliskolla juutalaiset olivat seemiläiskansojen vaikutusvaltaisain ryhmä, ja he saivat pitämään hallussaan aluetta, joka tuon ajan hallintoa ja kaupankäyntijärjestelyjä ajatellen oli maailmassa maantieteelliseltä asemaltaan erityisen strateginen.

Monet muinaisajan kansakuntia yhdistäneistä suurista valtateistä kulkivat Palestiinan kautta, josta tuli näin kolmen manteren kohtaauspaikka tai teiden risteys. Babylonian, Assyrian, Egyptin, Syyrian, Kreikan, Parthian ja Rooman harjoittama matkustus, kauppa ja niiden lähettämät armeijat vyöryivät toinen toisensa jälkeen Palestiinan ylitse. Ammoisista ajoista lähtien monet orientista tulevat karavaanireitit olivat kulkeneet tämän seutukunnan jonkin osan kautta niihin muutamaa Välimeren itäpään hyviin satamiin, joista laivat kuljettivat lastinsa merellisen länsimaailman jokaiseen kolkkaan. Ja yli puolet tästä karavaaniliikenteestä soljui Galileassa sijaitsevan Nasaretin pikkukaupungin kautta tai sitä sivuten.

Vaikka Palestiina olikin juutalaisten uskonnollisen kulttuurin koti ja kristinuskon synnyinpaikka, juutalaiset olivat kuitenkin hajallaan maailmassa niin, että heitä asui monien kansakuntien seassa, ja he kävivät kauppaa Rooman ja Parthian valtioiden jokaisessa maakunnassa.

Kreikan antimia olivat kieli ja kulttuuri, Rooma rakensi tiet ja yhdisti valtakunnan, mutta se, että juutalaiset olivat hajallaan sinne tänne koko roomalaiseen maailmaan sirottautuneine yli kaksinesatoine synagogineen ja hyvin järjestäytyneine uskonnollisine yhdyskuntineen, tarjosi ne kulttuurin keskuksia, joissa uusi taivaan valtakunnan evankeliumi otettiin ensimmäiseksi vastaan ja joista se sittemmin levisi maailman äärimmäisiin osiin.

Jokainen juutalaisten synagoga suvaitsi liepeillään ryhmää ei-juutalaisia eli gentiilejä uskovaisia, "hurskaita" eli "Jumalaa pelkääviä" ihmisiä, ja juuri tästä proselyyteiksi kutsuttujen ryhmästä Paavali sai pääosan ensimmäisistä kristinuskoonkääntyjistään. Olipa Jerusaleminkin temppelissä oma gentiileille tarkoitettu koristeellinen pihansa. Jerusalemin ja Antiokian kulttuurin, kaupan ja uskonharjoituksen välillä vallitsi varsin läheinen yhteys. Antiokiassa Paavalin opetuslapsia kutsuttiin ensi kertaa "kristityiksi".

Juutalaisten temppelipalveluksen keskittyminen Jerusalemiin oli yhtä hyvin heidän monoteisminsä säilymisen salaisuus kuin se oli lupaus siitä, että tätä uutta ja avarampaa käsitystä ainoasta kaikkien kansakuntien Jumalasta ja kaikkien kuolevaisten Isästä vaalittaisiin ja vietäisiin se ulos

[sivu 1334]

maailmaan. Jerusalemin temppelipalvelus edusti tietyn uskonnollisen kulttuurikäsitteen säilymistä samalla, kun kansakunnan ei-juutalaiset valta herrat ja rodun vainoojat olivat yksi toisensa perään kukistuneet.

Vaikka tämän aikakauden juutalaiskansa elikin Rooman yliherruuden alaisuudessa, sillä oli kuitenkin melko laaja itsehallinto, ja muistaessaan Juudas Makkabealaisen ja tämän välittömien seuraajien, silloisesta näkökulmasta vasta äskettäin suorittamat sankarilliset urotyöt vapauttamisen hyväksi juutalaiset odottivat kiihkeästi vieläkin suuremman vapahtajan, kauan kaivatun Messiaan, välitöntä ilmestymistä.

Juutalaisten kuningaskunnan, Palestiinan, puolittain itsenäisenä valtiona säilymisen salaisuus kätkeytyi Rooman hallituksen ulkopoliittikkaan. Rooma nimittäin halusi pitää valvonnassaan sekä Syyrian ja Egyptin välisen, Palestiinan kautta kulkevan valtatie että orientin ja länsimaailman välisten karavaanireittien läntiset pääteasemat. Rooma ei halunnut, että Levanttiin olisi noussut jokin mahti, joka saattaisi hillitä sen vastaista laajenemista noilla seuduilla. Juonittelupoliittikka, jonka tavoitteena oli Seleukhosten Syyrian ja Ptolemaiosten Egyptin usuttaminen toistensa kimppeeseen, teki välttämättömäksi vaalia Palestiinaa erillisenä ja itsenäisenä valtiona. Rooman harjoittama politiikka, Egyptin rappeutuminen ja Seleukhosten vähittäinen heikkeneminen Parthian nousevan mahtin edessä selittävät, miksi pieni ja vähäväkinen juutalaisten heimo kykeni useiden sukupolvien ajan säilyttämään riippumattomuutensa sekä pohjoisen Seleukhoksiin että etelän Ptolemaioksiin nähden. Tämän sattuman syytä oleva vapaus ja riippumattomuus ympäröivien ja heitä vahvempien kansojen poliittisesta vallasta johtuivat juutalaisten mielestä siitä, että he olivat "valittu kansa", eli Jahven suorasta puuttumisesta asioihin. Tällaisesta rodullisen ylemmyyden asenteesta johtuen heidän oli sitäkin vaikeampi kestää Rooman yliherruutta sitten, kun heidän maansa joutui lopullisesti sen alaisuuteen. Mutta edes tuona surkeana hetkenä juutalaiset eivät suostuneet oppimaan, että heidän lähetystehtävänsä maailmaa kohtaan oli hengellinen, ei poliittinen.

Jeesuksen ajan juutalaiset olivat epätavallisen pelokkaita ja epäluuloisia siksi, että heitä siihen aikaan hallitsi ulkopuolinen eli muuan Herodes Idumealainen, joka Rooman hallitsijoita ovelasti liehakoimalla oli päässyt Juudean vallanhaltijaksi. Ja vaikka Herodes toikin julki lojaalisuutensa heprealaisia seremoniatapoja kohtaan, hän ryhtyi silti rakentamaan temppeleitä monille oudoille jumalille.

Herodeksen ystävälliset suhteet Rooman hallitsijoihin tekivät maailmasta turvallisen juutalaisten matkustaa, ja näin avautui tie yhä laajemmalle juutalaisten tunkeutumiselle uusine taivaan valtakunnan evankeliumineineen mitä etäisimpiin Rooman valtakunnan ja ulkomaisten sopimusvaltioiden kolkkiin. Herodeksen hallituskausi myötävaikutti myös paljon siihen, että heprealainen ja hellenistinen filosofia sekoittuivat lisääntyvässä määrin toisiinsa.

Herodes rakennutti Kesarean sataman, mikä edisti entisestään Palestiinan muodostumista sivistyneen maailman risteyskohdaksi. Herodes kuoli vuonna 4 eKr, ja hänen poikansa Herodes Antipas hallitsi Galileaa ja Perea Jeesuksen

nuoruuden ja hänen toimintansa aikana aina vuoteen 39 jKr. Antipas oli isänsä tavoin suuri rakentaja. Hän rakensi uudelleen useat Galilean kaupungit, muiden muassa tärkeän Sepforiin kaupankäyntikeskuksen.

Jerusalemien uskonnolliset johtajat ja rabbiinopettajat eivät suhtautuneet kovinkaan suopeasti galilealaisiin. Galilea oli Jeesuksen syntymän aikoihin enemmän ei-juutalainen kuin juutalainen.

3. TILANNE EI-JUUTALAISTEN KESKUUDESSA

Vaikkei Rooman valtion sosiaalinen ja taloudellinen tila aivan korkeinta luokkaa ollutkaan, laajalle levinnyt sisäinen rauhantila ja vauraus oli Mikaelin lahjoittautumisen kannalta kuitenkin

[sivu 1335]

suotuisaa. Ensimmäisellä Kristuksen jälkeisellä vuosisadalla Välimeren maailman yhteiskunta koostui viidestä selvärajaisesta kerrostumasta:

1. *Aristokratia*. Ylemmät luokat, joilla oli rahaa ja julkista valtaa; etuoikeutetut ja valtaa käyttävät ryhmät.

2. *Liiketoimintaa harjoittavat ryhmät*. Kaupparuhtinaat ja pankkiirit, välityskaupan harjoittajat -- suuret maahantuojaat ja maastaviejät -- kansainväliset kauppiaat.

3. *Vähälukuinen keskiluokka*. Vaikka tämä ryhmä oli tosiaankin vähäinen, se oli hyvin vaikutusvaltainen, ja toimi varhaiskristillisen kirkon moraalisena selkärankana, mikä rohkaisi näitä ryhmiä jatkamaan toimintaansa erilaisten käsityö- ja vapaiden ammattien parissa. Juutalaisten keskuudessa monet

fariseuksista kuuluivat tähän ammatinharjoittajain luokkaan.

4. *Vapaa proletariaatti*. Tällä ryhmällä ei ollut juuri minkäänlaista sosiaalista asemaa. Vaikka tähän ryhmään kuuluvat olivatkin ylpeitä vapaudestaan, heidän asemansa oli varsin epäedullinen, sillä heidän oli pakko kilpailla orjatyövoiman kanssa. Ylemmät luokat suhtautuivat heihin halveksuen ja olivat sitä mieltä, että he kelpasivat vain "siitostarkoituksiin".

5. *Orjat*. Puolet Rooman valtion väestöstä oli orjia. Monet heistä olivat eteviä yksilöitä, jotka raivasivat nopeasti tiensä vapaan proletariaatin ja jopa ammatinharjoittajain riveihin. Valtaosa oli kuitenkin joko keskinkertaista tai hyvinkin ala-arvoista.

Orjuutus, jopa korkeatasoisten kansojen orjuutus, oli muuan Rooman sotilaalliseen valloitustoimintaan kuuluva piirre. Isännän valta orjaansa nähden oli rajoittamaton. Varhaiskristillinen kirkko koostui suurelta osin alemmista yhteiskuntaluokista ja näistä edellä mainituista orjista.

Etevimmillle orjille maksettiin useinkin palkkaa, ja säästämällä ansionsa he kykenivät ostamaan itselleen vapauden. Monet tällaiset vapautuneet orjat nousivat korkeisiin asemiin valtion, kirkon ja liike-elämän piirissä. Ja juuri nämä mahdollisuudet tekivät varhaiskristillisestä kirkosta niin suvaitsevan tätä orjuuden muunnettua muotoa kohtaan.

Rooman valtakunnassa ei ensimmäisellä Kristuksen jälkeisellä vuosisadalla esiintynyt mitään laajavaikutteista sosiaalista ongelmaa. Väestön valtaosa katsoi kuuluvansa ryhmään, johon oli sattunut syntymään. Aina oli olemassa avoin ovi, jonka kautta lahjakkaat ja kyvykkäät yksilöt saattoivat nousta Rooman yhteiskunnan alemmista kerrostumista ylempiin, mutta yleensä ihmiset tyytyivät omaan yhteiskunnalliseen asemaansa. He eivät olleet luokkatietoisia, eivätkä he pitäneet näitä luokkaeroja epäoikeudenmukaisina tai väärinä. Kristinusko ei missään mielessä ollut taloudellisia etuja ajava liike, jonka tarkoituksena olisi ollut sorrettujen luokkien kurjuuden lievittäminen.

Vaikka nainen kautta Rooman valtakunnan nautti suuremmasta vapaudesta kuin rajoitetussa asemassaan Palestiinassa, juutalaisten kiintymys perhettä kohtaan ja luonnollinen hellyys ylittivät silti suuresti ei-juutalaisen maailman vastaavat

ilmiöt.

4. EI-JUUTALAINEN FILOSOFIA

Ei-juutalaiset olivat asiaa moraalinkin kannalta katsottaessa hieman juutalaisia alemmalla tasolla, mutta jalompien ei-juutalaisten sydämässä oli yltäkyllin luonnollisen hyvyyden ja potentiaalisen inhimillisen hellyyden maaperää, josta kristinuskon kylvämä siemen saattoi versoa ja tuottaa runsaan sadon moraalista luonteenlujutta ja hengellistä tuloksellisuutta. Ei-juutalaista maailmaa hallitsi tuolloin neljä suurta filosofiaa, jotka kaikki enemmässä tai vähemmässä määrin polveutuivat varhaisemmasta kreikkalaisten platonismista. Nämä filosofiset koulukunnat olivat seuraavat:

1. *Epikuroslainen*. Tämä ajattelun koulukunta omistautui onnellisuuden tavoittelemiseen. Epikuroslaisten joukossa muita paremmat yksilöt eivät antautuneet ylettömiin aistinautintoihin.

[sivu 1336]

Se on joka tapauksessa sanottava, että opettaessaan ihmisten toki voivan tehdä jotakin kohentaakseen statustaan tässä maailmassa, tämä oppi auttoi roomalaisia vapautumaan kaikkein pahimmanlaatuisesta fatalismista. Se taisteli tehokkaasti tietämättömyydestä johtuvaa taikauskoa vastaan.

2. *Stoalainen*. Stoalaisuus oli verraton parempien yhteiskuntaluokkien filosofia. Stoalaiset uskoivat, että kaikkea luontoa hallitsi valvova Järki-Kohtalo. He opettivat, että ihmisen sielu oli jumalallinen, että sielu oli teljettynä fyysistä luontoa olevaan pahaan ruumiiseen. Ihmisen sielu saavutti vapauden eläessään sopuinnussa luonnon kanssa, Jumalan kanssa; näin hyve tuli olemaan itsensä palkkio. Stoalaisuus ylsi ylevään moraalisuuteen, ihanteisiin, joita ei mikään puhtaasti ihmisperäinen filosofian järjestelmä ole sen koommin ylittänyt. Vaikka stoalaiset tunnustautuivatkin "Jumalan jälkeläisiksi", he eivät kuitenkaan

tunteneet häntä eivätkä siitä johtuen löytäneet häntä. Stoalaisuus jäi filosofiaksi, siitä ei koskaan tullut uskontoa. Sen kannattajat koettivat virittää mielensä Universaalisen Mielen harmoniaan, mutta he eivät kyenneet näkemään itseään rakastavan Isän lapsiksi. Paavali oli vahvasti stoalaisuuteen päin kallellaan kirjoittaessaan: "Olipa tilani mikä hyvänsä, olen oppinut siihen tyytymään."

3. *Kyyninen.* Vaikka kyynikot katsoivat filosofiansa juurien ulottuvan Diogenes Ateenalaiseen, he saivat suuren osan opistaan kuitenkin siitä, mitä Makiventa Melkisedekin opetuksista vielä oli jäljellä. Kyynisyys oli aiemmin ollut enemmänkin uskonto kuin filosofia. Kyynikoista voidaan vähintäänkin sanoa, että he tekivät uskontofilosofiastaan demokraattisen. Kedoilla ja markkinapaikoilla he saarnasivat jatkuvasti oppiaan siitä, että "ihminen voisi, jos tahtoi, pelastaa itsensä". He saarnasivat yksinkertaisuutta ja hyvettä sekä kehottivat ihmisiä kohtaamaan kuoleman pelottomasti. Näiden vaeltelevien kyynikkosaarnaajien aikaansaannokset olivat suuret siinä mielessä, että he valmistivat hengellisessä nälässä elävää väestöä vastaanottamaan sittemmin saapuneet kristityt lähetyssaarnaajat. Tapa, jolla he saarnasivat kansalle, noudatti suuressa määrin Paavalin kirjeissään käyttämää rakennetta ja tyyliä.

4. *Skeptinen.* Skeptisismi väitti tiedon olevan pettävää ja vakaumuksen ja vakuuttuneisuuden olevan mahdottomia. Kysymys oli puhtaasti kielteisestä asennoitumisesta, eikä skeptisismi koskaan levinnyt laajalle.

Nämä filosofiat olivat puoliuskonnollisia. Useinkin ne olivat virvoittavia, eettisiä ja jalostavia, mutta yleensä ne olivat tavallisen rahvaan tason yläpuolella. Ne olivat kyynisyyttä ehkä lukuun ottamatta vahvojen ja viisaiden filosofioita, eivätkä siis köyhille ja heikoillekin tarkoitettuja pelastususkontoja.

5. EI-JUUTALAISET USKONNOT

Uskonto oli kaikkina edellisinä aikakausina ollut pääasiassa heimon tai kansakunnan asia. Kovinkaan monissa tapauksissa se ei ollut asia, josta yksilö olisi kantanut huolta. Jumalat olivat heimojumalia tai kansakunnan jumalia, eivät

henkilökohtaisia jumalia. Tällaiset uskontojärjestelmät tarjosivat keskitasoisen ihmisen yksilökohtaisille hengellisille kaipauksille varsin vähän tyydytystä.

Jeesuksen aikoina läntisen maailman uskontoihin lukeutuivat:

1. *Pakanakultit*. Nämä olivat sekoitus helleenistä ja latinalaista mytologiaa, isänmaallisuutta ja perinnettä.

2. *Keisarinpalvonta*. Juutalaiset ja alkukristityt paheksuivat erittäin voimakkaasti tätä ihmisen jumalallistamista valtion symbolina, ja sen välittömänä seurauksena oli Rooman hallituksen harjoittama kummankin kirkkokunnan katkera vaino.

[sivu 1337]

3. *Astrologia*. Tämä babylonialainen näennäistiede kehittyi koko kreikkalais-roomalaisen maailmanvallan kattaneeksi uskonnoksi.

Kahdennellakymmenennellä vuosisadallakaan ihminen ei ole vielä päässyt täysin eroon tästä taikauskaisesta uskomuksesta.

4. *Mysteeriuskonnot*. Edellä kerrotulla tavalla hengellisesti nälkäisen maailman ylle oli syöksähtänyt mysteerikulttien tulva. Ne olivat Levantista levinneitä uusia ja outoja uskontoja, jotka olivat saaneet tavallisen rahvaan lumoihinsa ja luvanneet sille *henkilökohtaista pelastusta*. Näistä uskonnoista tuli nopeasti kreikkalais-roomalaisen maailman alempien yhteiskuntaluokkien omaksuma uskonto. Ja niiden aikaansaannokset olivat merkittäviä sikäli, että ne raivasivat tietä verrattomasti korkeatasoisempien kristillisten opetusten nopealle leviämiseksi, opetusten, jotka esittivät majesteettisen käsityksen Jumaluudesta, mihin vielä liittyi älykkäitä ihmisiä kiehtova teologia ja kaikille, myös noiden aikojen tietämättömille mutta hengellisesti nälkäisille keskitason ihmisille, osoitettu kaiken kattava pelastumisen tarjous.

Mysteeriuskonnot ennakoivat kansallisten uskontojen loppua ja johtivat lukuisten yksilökeskeisten kulttien syntyyn. Mysteerejä oli monia, mutta niille kaikille oli

luonteenomaista:

1. Jokin myyttinen legenda eli mysteeri -- mistä johtuu niiden nimi. Tämä mysteeri liittyi yleensä jonkun jumalan elämästä ja kuolemasta sekä eloonheräämisestä kertovaan tarinaan. Tästä ovat esimerkkinä mitralaisuuden opetukset, jotka esiintyivät Paavalin kehittämän, esiin versovan kristinuskon kultin kanssa jonkin aikaa rinnakkain ja sen kilpailijoina.
2. Mysteerit eivät olleet kansakuntasidonnaisia vaan rotujenvälisiä. Ne olivat omakohtaisia ja veljellisiä, ja niiden pohjalta nousi uskonnollisia veljeskuntia ja lukuisia lahkolaisseuroja.
3. Palvelusmenojensa osalta niille oli luonteenomaista monimutkaiset vihkimysseremoniat ja vaikuttavat palvontasakramentit. Niiden salaiset riitit ja rituaalit olivat joskus kaameita ja etovia.
4. Mutta olivatpa näiden mysteerien seremoniat luonteeltaan mitä hyvänsä, olivatpa niiden kohtuuttomuudet minkämääräisiä tahansa, siitä huolimatta ne poikkeuksetta lupasivat harjoittajilleen *pelastuksen*, "vapahduksen pahasta, kuolemanjälkeisen eloonjäämisen ja jatkuvan elämän autuuden maailmoissa tämän murheen ja orjuuden maailman tuolla puolen."

Mutta älkää tehkö sitä virhettä, että sekoitatte Jeesuksen opetukset mysteereihin. Mysteerien nauttima kansansuosio paljastaa, miten ihminen halajaa eloonjäämistä, ja näin ne kuvastavat ihmisen tuntemaa todellista nälkää ja janoa omakohtaista uskontoa ja yksilökohtaista vanhurskautta kohtaan. Vaikkeivät mysteerit onnistuneetkaan tätä kaipausta tarpeellisessa määrin tyydyttämään, ne valmistivat kuitenkin tietä sittemmin tapahtuneelle Jeesuksen ilmaantumiselle, Jeesuksen, joka totisesti toi tähän maailmaan elämän leivän ja elämän veden.

Pyrkiessään hyödyntämään laajalle levinnyttä uskollisuutta paremmantyyppisiä mysteeriuskontoja kohtaan Paavali laati Jeesuksen opetuksista tiettyjä sovituksia saadakseen niistä yhä laajempia mahdollisia käännyttäjäpiirejä ajatellen sillä keinoin hyväksyttävämpiä. Mutta Paavalin tekemä kompromissi Jeesuksen opetuksista (kristinuskon) oli sekin verrattomampaa kuin paraskin, mitä mysteerit

tarjosivat, sikäli että:

1. Paavali opetti moraalista lunastusta, eettistä pelastusta. Kristinusko tähtäsi uuteen elämään ja julisti uuden ihanteen. Paavali hylkäsi maagiset riitit ja seremoniaaliset hurmiot.

2. Kristinusko toi esiin uskonnon, joka painiskeli ihmisen ongelman lopullisten ratkaisujen kanssa, sillä se ei tarjonnut vain pelastusta murheesta ja jopa kuolemasta, vaan se lupasi myös vapahduksen synnistä, mitä seurasi ikuisin eloonjäämisominaisuuksin varustetun vanhurskaan luonteen lahjaksi saaminen.

[sivu 1338]

3. Mysteerit rakentuivat myyteille. Kristinusko, sellaisena kuin Paavali sitä saarnasi, perustui historialliseen tosiasiaan: Mikaelin, Jumalan Pojan, lahjoittautumiseen ihmiskunnalle.

Ei-juutalaisten keskuudessa moraalisuudella ei välttämättä ollut yhteyttä sen paremmin filosofiaan kuin uskontoonkaan. Palestiinan ulkopuolisessa maailmassa ihmisten mieleen ei suinkaan aina juolahtanut, että uskontoa edustavan papin pitäisi viettää moraalista elämää. Juutalaisten uskonto ja sittemmin Jeesuksen opetukset ja myöhemmin Paavalin luoma kehittyvä kristinusko olivat ensimmäiset Euroopan uskonnot, jotka tarttuivat toisella kädellä moraaliin ja toisella kädellä etiikkaan ja vaativat uskonnonharjoittajia kiinnittämään jossakin määrin huomiota kumpaankin.

Tällaisen ihmissukupolven pariin, sukupolven, jota pitivät vallassaan tällaiset vaillinaiset filosofiset järjestelmät ja jota hämmensivät tällaiset monimutkaiset uskontokultit, Jeesus syntyi Palestiinassa. Ja tälle samaiselle sukupolvelle hän sittemmin antoi evankeliuminsa omakohtaisesta uskonnosta -- siitä, että ihminen on Jumalan poika.

6. HEPREALAINEN USKONTO

Ensimmäisen Kristusta edeltävän vuosisadan lopulle tultaessa Kreikan kulttuuriopit ja jopa Kreikan filosofia olivat jo vaikuttaneet suunnattomasti Jerusalemin uskonnolliseen ajatteluun ja sitä jossakin määrin muuttaneet. Pitkään jatkuneessa heprealaisen ajattelun itäisen ja läntisen koulukunnan näkemysten välisessä kamppailussa Jerusalem samoin kuin muu läntinen ja Levantin maailma omaksuivat yleensä länsijuutalaisen eli muuttuneen hellenistisen näkökannan.

Jeesuksen elinpäivinä Palestiinassa oli vallalla kolme kieltä: tavallinen rahvas puhui jotakin monista aramean kielen murteista, papit ja rabbit puhuivat hepreaa, oppineet luokat ja juutalaisten paremmat yhteiskuntakerrokset puhuivat yleisesti kreikkaa. Varhaisessa vaiheessa Aleksandriassa suoritettu heprealaisten kirjoitusten kääntäminen kreikan kielelle oli suuressa määrin syynä siihen, että juutalaisen kulttuurin ja teologian kreikankielinen haara oli myöhemmin niin hallitseva. Ja kristillisten opettajien kirjoitukset ilmestyivät kohta samalla kielellä. Juudaismin renessanssi lähti liikkeelle heprealaiskirjoitusten kreikantamisesta. Tässä oli merkittävä tekijä siinä, miksi myöhemmin Paavalin kristillinen kultti suuntautui idän sijasta kohti länttä.

Vaikka epikurolaisten opetukset vaikuttivatkin hellenisoituneisiin juutalaisuskomuksiin varsin vähän, Platonin filosofia ja stoalaisten itsensäkieltämisopit sen sijaan vaikuttivat niihin varsin tuntuvasti. Siitä, miten vahvaa stoalaisuuden tunkeutuminen oli, on esimerkkinä neljäs makkabealaiskirja. Niin Platonin filosofian kuin stoalaisten opinkappaleidenkin vaikutus näkyy Salomon viisauksissa. Hellenisoituneet juutalaiset toivat heprealaiskirjoituksiin siinä määrin allegorisen tulkinnan, ettei heillä ollut mitään vaikeutta mukauttaa heprealaista teologiaa syvästi kunnioittamaansa Aristoteleen filosofiaan. Mutta tämä kaikki johti tuhoisaan sekamelskaan, joka jatkui kunnes Filon Aleksandrialainen ryhtyi selvittämään näitä ongelmia. Hän ryhtyi harmonisoimaan ja systematisoimaan kreikkalaista filosofiaa ja heprealaista teologiaa uskonnollisen uskon ja käytännön tiiviiksi ja jokseenkin johdonmukaiseksi järjestelmäksi. Ja juuri tämä kreikkalaisesta filosofiasta ja heprealaisesta teologiasta yhdistelemällä saatu myöhempien aikojen opetus oli vallalla Palestiinassa silloin, kun Jeesus eli ja opetti, ja Paavali käytti sitä perustana, jolle hän rakensi edistyneemmän ja valaisevamman kristinuskokulttinsa.

Filon oli suuri opettaja. Sitten Mooseksen aikojen ei ollut elänyt ihmistä, jolla olisi ollut yhtä syvä vaikutus läntisen maailman eettiseen ja uskonnolliseen ajatteluun. Jos puhutaan samaan aikaan esiintyneiden eettisten ja uskonnollisten oppijärjestelmien sisältämien parempien

[sivu 1339]

ainesten yhdistelemisestä, niin tässä mielessä maailmassa on esiintynyt seitsemän oivallista ihmisopettajaa: Sethard, Mooses, Zarathustra, Lao-tse, Buddha, Filon ja Paavali.

Paavali huomasi ja viisaasti eliminoi esikristillisestä perusteologiastaan monia, jos kohta ei kaikkia, niitä Filonin epäjohdonmukaisuuksia, jotka johtuivat pyrkimyksestä yhdistää Kreikan mystinen filosofia ja Rooman stoalaiset opinkappaleet laillisuutta korostavaan heprealaisten teologiaan. Filon näytti Paavalille tietä, niin että tämä kykeni entistä täydemmin tuomaan taas esille käsityksen Paratiisin-Kolminaisuudesta, joka käsite oli pitkään uinunut juutalaisen teologian piirissä. Vain yhdessä asiassa Paavali ei pysynyt Filonin tasalla eikä kyennyt ylittämään tämän varakkaan ja oppineen aleksandrian-juutalaisen opetuksia, nimittäin opinkappaleesta sovituksesta. Filon opetti irtautumista opinkappaleesta, jonka mukaan anteeksianto oli mahdollinen vain verta vuodattamalla. Mahdollisesti hänen mielessään häivähti myös Paavalin näkemystä selkeämpi näkemys Ajatuksensuuntaajien todellisuudesta ja läsnäolosta. Mutta Paavalin teoria perisyntistä, opinkappaleet periytyvästä syyllisyydestä ja synnynnäisestä pahuudesta sekä siitä, että ihminen oli lunastettava synnistä ja pahuudesta, oli alkuperältään osittain mitralainen, ja sillä oli sängen vähän yhteistä heprealaisen teologian, Filonin filosofian tai Jeesuksen opetusten kanssa. Jotkin Paavalin opetusten perisyntiä ja sovitusta koskevat kohdat ovat hänen omia sepitelmiään.

Johanneksen evankeliumi, viimeinen Jeesuksen maisesta elämästä laadittu kertomus, osoitettiin lännen kansoille, ja se esittää sanottavansa monessa mielessä niiden myöhempien aikojen aleksandrialaisen kristittyjen katsantokannan valossa, jotka hekin olivat Filonin opetusten opetuslapsia.

Osapuilleen Kristuksen elinaikaan tapahtui Aleksandriassa kummallinen muutos suhtautumisessa juutalaisiin, ja tästä aiemmasta juutalaisten linnakkeesta lähti liikkeelle vihamielinen vainojen aalto. Se ulottui aina Roomaan saakka, josta karkotettiin monia tuhansia juutalaisia. Mutta tällainen panettelukampanja oli lyhytikäinen. Varsin pian keisarillinen hallitus palautti juutalaisille heidän suppeat oikeutensa koko valtakunnan alueella täysimääräisinä.

Koko avaran maailman mitassa juutalaiset, löysivät he itsensä mistä kolkasta hyvänsä kaupankäynnin tai sortotoimenpiteiden hajalle heittäminä, pitivät kaikki yhtenä miehenä ajatuksensa suunnattuina Jerusalemin pyhään temppeliin. Juutalainen teologia säilyi kuin säilyikin sellaisena kuin sitä tulkittiin ja harjoitettiin Jerusalemissa, olkoonkin, että sen useaan kertaan pelasti unohdukselta vain eräiden babylonialaisopettajien oikea-aikainen väliintulo.

Peräti kahdella ja puolella miljoonalla tällaisella hajallaan olevalla juutalaisella oli tapana tulla Jerusalemiin viettämään kansallisia uskonnollisia juhliansa. Ja olivat itäisten (babylonialaisten) ja läntisten (helleenisten) juutalaisten teologiset tai filosofiset näkemysrot miten laajoja hyvänsä, he olivat kaikki silti yhtä mieltä siitä, että Jerusalemi oli heidän palvontansa keskus, sekä siitä, että he taukoamatta odottivat Messiaan tulemistä.

7. JUUTALAISET JA EI-JUUTALAISET

Jeesuksen aikaan mennessä juutalaiset olivat päässeet vakiintuneeseen käsitykseen alkuperästään, historiastaan ja kohtalostaan. He olivat rakentaneet lujan erotusmuurin itsensä ja ei-juutalaisen maailman välille. He suhtautuivat kaikkiin ei-juutalaisiin tapoihin äärimmäisen halveksivasti. He palvoivat lain kirjainta ja hemmottelivat itseään eräänlaisella omahyväisyydellä, joka pohjautui aiheettomaan ylpeyteen heidän syntyperästään. He olivat muodostaneet ennakkokäsitykset siitä, millainen luvattu Messias olisi, ja useimmat näistä odotuksista loivat kuvan Messiaasta, joka saapuisi heidän kansansa ja rotunsa historiaan kuuluvana osana. Noiden aikojen heprealaisille juutalainen teologia oli jo peruuttamattomasti vakiintunut ja ikuisesti lukkoon lyöty.

Suvaitsevuutta ja ystävällisyyttä koskevat Jeesuksen opetukset ja käytännön toimet suuntautuivat kaikkea sitä vastaan, miten juutalaiset olivat jo pitkään suhtautuneet muihin

[sivu 1340]

-- pakanoiksi katsomiinsa -- kansoihin. Juutalaiset olivat sukupolvien ajan ruokkineet ulkopuolista maailmaa kohtaan sellaista asennetta, joka teki heille mahdottomaksi hyväksyä Mestarin opetukset ihmisten hengellisestä veljeydestä. He olivat haluttomia jakamaan Jahvea samoin ehdoin ei-juutalaisten kanssa, eivätkä he myöskään halunneet hyväksyä Jumalan Pojaksi jotakuta, joka opetti moisia uusia ja outoja oppeja.

Kirjanoppineet, fariseukset ja papisto pitivät juutalaisia hirvittävässä ritualismin ja lain kirjaimen pitäytymisen orjuudessa, joka oli monin verroin todellisempaa kuin konsanaan Rooman harjoittama poliittinen vallanpito. Paitsi, että Jeesuksen ajan juutalaisia pidettiin *lain* ikeessä, heitä sitoivat sen lisäksi yhtä paljon *perinteiden* orjuuttavat vaatimukset, jotka puuttuivat ja jotka tunkeutuivat henkilökohtaisen ja sosiaalisen elämän jokaiseen yksityiskohtaan. Nämä yksityiskohtaisen tarkat käyttäytymissäännöt seurasivat jokaista uskollista juutalaista kaikkialle ja pitivät häntä vallassaan. Mitään outoa ei sen vuoksi ole siinä, että he heti paikalla erottivat joukostaan sellaisen, joka rohkeni jättää heidän pyhät perinteensä vaille huomiota, ja sellaisen, jolla oli uskallusta pitää pilkkanaan heidän kauan kunnioittamiaan sosiaalisen käyttäytymisen normeja. He kykenivät tuskin suhtautumaan suopeasti sellaisen opettajan opetuksiin, joka kävi rohkeasti dogmien kimppuun, dogmien, jotka heidän mielestään olivat itsensä Isä Abrahamin säätämiä. Mooses oli antanut heille heidän lakinsa, eivätkä he halunneet tehdä myönnytyksiä.

Tunnustettujen opettajien eli kirjanoppineiden suullisesta laintulkinnasta oli ensimmäiselle Kristuksen jälkeiselle vuosisadalle tullessa tullut itseään kirjoitettua lakiakin suurempi auktoriteetti. Ja tämä kaikki teki tietyille juutalaisten uskonnollisille johtajille helpommaksi saada kansa asettumaan uuden evankeliumin hyväksymistä vastaan.

Nämä olosuhteet tekivät juutalaisille mahdottomaksi täyttää jumalallista osaansa uuden, uskonnollisesta vapahduksesta ja hengellisestä vapaudesta kertovan

evankeliumin sanansaattajina. He eivät kyenneet murtamaan perinteiden kahleita. Jeremia oli kertonut "laista, joka kirjoitettaisiin ihmisten sydämiin", Hesekiel oli puhunut "uudesta hengestä, joka eläisi ihmisen sielussa", ja psalmista oli rukoillut, että Jumala "loisi sisimpäämme puhtaan sydämen ja herättäisi oikean hengen." Mutta kun hyviin tekoihin ja lain orjuuteen perustuva juutalainen uskonto joutui traditionalistisen jähmeyden aiheuttaman pysähtyneisyyden uhriksi, uskonnollisen kehityksen liikevoima siirtyi kohti länttä, Euroopan kansojen pariin.

Ja näin kutsuttiin toinen kansa viemään maailmalle edistynyt teologia, oppirakennelma, joka sulki sisäänsä kreikkalaisten filosofian, roomalaisten lain, heprealaisten moraalisuuden sekä Paavalin muotoileman ja Jeesuksen opetukseen perustuvan evankeliumin persoonallisuuden pyhyydestä ja hengellisestä vapaudesta.

Paavalin luoma kristinuskon kultti kantoi moraalisuuttaan juutalaisena syntymämerkkinä. Juutalaiset suhtautuivat historiaan ikään kuin se olisi Jumalan toimipiiri -- Jahve työnsä ääressä. Kreikkalaisten antimia uudelle opille olivat selkeämmät käsitykset ikuisesta elämästä. Paavalin oppeihin vaikuttivat teologian ja filosofian osalta paitsi Jeesuksen opetukset myös Platon ja Filon. Etiikan alalla hän sai innoitusta paitsi Kristukselta myös stoalaisilta.

Jeesuksen evankeliumi, siinä muodossa kuin se sisältyi Paavalin antiokialaisen kristillisyyden kulttiin, sekoittui seuraaviin opetuksiin:

1. Juudaismiin kääntyneiden kreikkalaisten harjoittama filosofinen pohdiskelu, mihin kuului myös joitakin heidän käsityksiään ikuisesta elämästä.
2. Vallitsevien mysteerikulttien houkuttelevat opetukset, eritoten mitralaiset opinkappaleet lunastuksesta, sovituksesta ja pelastuksesta jonkun jumalan suorittaman uhrin kautta.
3. Vakiintuneen juutalaisen uskonnon vankka moraalisuus.

[sivu 1341]

Välimerellisellä Rooman valtakunnalla, Parthian kuningaskunnalla ja Jeesuksen aikaisilla lähiseutujen kansanheimoilla oli kaikilla karkeita ja alkeellisia käsityksiä maailman maantieteestä samoin kuin astronomiasta, terveydestä ja sairaudesta; ja niitä luonnollisestikin ällistyttivät nasaretilaispuusepän uudet ja hätkähdyttävät julistukset. Käsitykset siitä, että jotkut olivat henkien, hyvien tai pahojen, vallassa, eivät koskeneet vain ihmisiä, vaan monien mielestä jokainen kallio ja puu oli hengen vallassa. Tuolloin elettiin lumouksen aikakautta, ja jokainen uskoi ihmeisiin ikään kuin ne olisivat jokapäiväisiä tapahtumia.

8. AIKAISEMMIN LAADITUT KIRJALLISET ESITYKSET

Siinä määrin kuin on mahdollista, ja samaamme toimeksiantoa noudattaen, olemme pyrkineet käyttämään hyväksi ja tiettyyn määrään saakka koordinoimaan niitä olemassa olevia esityksiä, jotka kertovat Jeesuksen elämästä Urantialla. Vaikka olemme saaneet käyttöömmme apostoli Andreaksen hävinneet muistiinmerkinnät ja vaikka meitä on hyödyttänyt harjoittamamme yhteistyö taivaallisten olentojen valtavan armeijakunnan niiden jäsenten kanssa, jotka olivat Mikaelin lahjoittautumisen aikoihin maan päällä (eritoten hänen nyttemmin Personoidun Suuntaajansa kanssa), tarkoituksemme on kuitenkin ollut käyttää hyväksi myös niin kutsuttuja Matteuksen, Markuksen, Luukkaan ja Johanneksen evankeliumeja.

Mainitut Uuden testamentin kertomukset syntyivät seuraavanlaisissa olosuhteissa:

1. *Markuksen evankeliumi*. Johannes Markus kirjoitti (Andreaksen muistiinpanoja lukuun ottamatta) varhaisimman, lyhyimmän ja yksinkertaisimman esityksen Jeesuksen elämästä. Hän esitti Mestarin hoivaajana, ihmisenä ihmisten joukossa. Vaikka Markus toki oli se nuori poikanen, joka

vietti aikaansa monien kuvaamiensa tapahtumien näyttämöllä, hänen kertomuksensa on todellisuudessa evankeliumi Simon Pietarin mukaan. Markus toimi jo varhaisesta vaiheesta yhdessä Pietarin kanssa, myöhemmin Paavalin kanssa. Markus kirjoitti tämän kertomuksen Pietarin kehotuksesta ja Rooman seurakunnan hartaasta pyynnöstä. Tietäessään, miten johdonmukaisesti Mestari lihallisessa hahmossa maan päällä eläessään kieltäytyi kirjoittamasta muistiin opetuksiaan, Markus apostolien ja muiden johtavassa asemassa olevien opetuslasten tavoin epäröi saattaa niitä kirjalliseen asuun. Mutta Pietarista tuntui, että Rooman seurakunta tarvitsi tällaisen kirjallisen kertomuksen tukea, ja Markus suostui ottamaan tehtäväkseen sellaisen valmistamisen. Hän laati monia luonnostelmia ennen Pietarin kuolemaa vuonna 67 jKr, ja Pietarin hyväksymien suuntaviivojen mukaisesti ja Rooman seurakunnan tarpeita ajatellen hän ryhtyi kirjoitustyöhön pian Pietarin kuoleman jälkeen. Evankeliumi valmistui vuoden 68 jKr viimeisinä päivinä. Markus kirjoitti kokonaan omasta muististaan sekä sen, mitä Pietari muisti. Tätä kirjoitusta on sen jälkeen melkoisesti muuteltu, lukuisia kohtia on poistettu ja loppuun on lisätty lyhyt, myöhemmin kirjoitettu jakso alkuperäisen evankeliumin viimeisen viidenneksen tilalle. Viimeinen viidennes katosi ensimmäisestä käsikirjoituksesta ennen kuin sitä oli ehditty jäljentää. Tämä Markuksen kirjoittama kertomus muodosti yhdessä Andreaksen ja Matteuksen muistiinpanojen kanssa kirjallisen pohjan kaikille sittemmin ilmestyneille evankeliumikertomuksille, jotka pyrkivät kuvaamaan Jeesuksen elämää ja opetuksia.

2. *Matteuksen evankeliumi.* Niin kutsuttu evankeliumi Matteuksen mukaan on Mestarin elämää käsittelevä esitys, joka kirjoitettiin juutalaiskristittyjen mielenlennykseksi. Kyseisen esityksen laatija pyrkii Jeesuksen elämän osalta alituisen osoittamaan, että suuri osa hänen tekemisistään tapahtui, "jotta profeetan sanat kävisivät toteen." Matteuksen evankeliumi esittää Jeesuksen Daavidin poikana ja kuvaa hänet lakia ja profeettoja suuresti kunnioittavana.

Apostoli Matteus ei tätä evankeliumia kirjoittanut. Sen kirjoitti Isador, eräs hänen opetuslapsistaan, jota tässä työssä auttoivat Matteuksen näihin tapahtumiin liittyneiden omakohtaisten

muistikuvien lisäksi myös muuan esitys, jonka tämä oli heti ristiinnaulitsemisen jälkeen laatinut Jeesuksen lausumista. Tämä Matteuksen esitys oli kirjoitettu arameaksi, Isador kirjoitti kreikaksi. Esityksen kirjaaminen Matteuksen nimiin ei tapahtunut petkuttamisen tarkoituksessa. Tuohon aikaan vain oli tapana, että oppilaat osoittivat tällä tavoin kunnioitusta opettajilleen.

Matteuksen alkuperäistä esitystä muokattiin ja siihen tehtiin lisäyksiä vuonna 40 jKr, vähän ennen kuin hän lähti Jerusalemissa ryhtyäkseen saarnaamaan evankeliumia. Tämä oli yksityinen kirjoitus, josta tehty viimeinenkin jäljennös tuhoutui vuonna 416 jKr erään syyrialaisluostarin tulipalossa.

Isador pakeni Jerusalemissa vuonna 70 jKr, kun Tituksen armeijat olivat saartaneet kaupungin. Isador vei mukanaan Pellaan jäljennöksen Matteuksen tekemistä muistiinpanoista. Vuonna 71 Isador Pellassa asuessaan kirjoitti Matteuksen evankeliumin. Hänellä oli hallussaan myös Markuksen kertomusten ensimmäiset neljä viidesosaa.

3. Luukkaan evankeliumi. Pisidian Antiokiasta kotoisin ollut lääkäri Luukas oli Paavalin käännyttämä ei-juutalainen, ja hän kirjoitti Mestarin elämästä aivan erilaisen tarinan. Hän alkoi kulkea Paavalin mukana vuonna 47 jKr, ja sai tässä yhteydessä kuulla Jeesuksen elämästä ja opetuksista. Luukas säilyttää omassa kirjoituksessaan paljon aineistoa, joka kertoo "Herran Jeesuksen Kristuksen armeliaisuudesta" siinä muodossa, jossa hän nämä tiedot Paavalilta ja muilta keräsi. Luukas tuo esille Mestarin, joka oli "publikaanien ja syntisten ystävä". Hän muotoili kirjoittamansa monet muistiinmerkinnät evankeliumiksi vasta Paavalin kuoleman jälkeen. Luukas kirjoitti evankeliuminsa vuonna 82 Akaiassa. Hän suunnitteli kolmea kirjaa, jotka käsittelisivät Kristuksen ja kristinuskon historiaa, mutta hän kuoli vuonna 90 jKr, juuri kun hän olisi saanut valmiiksi toisen näistä teoksista, "Apostolien teot".

Evankeliumiaan kokoonpannessaan Luukas käytti aineistona aluksi Jeesuksen elämäntarinaa sellaisena kuin Paavali oli sen hänelle kertonut. Luukkaan evankeliumi on sen vuoksi tavallaan evankeliumi Paavalin mukaan. Mutta Luukkaalla oli muitakin tietolähteitä. Paitsi, että hän haastatteli kymmeniä henkilöitä, jotka olivat olleet silminnäkijöinä lukuisissa hänen kertomissaan Jeesuksen elämän tapahtumissa, hänellä oli lisäksi hallussaan kopio Markuksen evankeliumista, toisin sanoen sen ensimmäiset neljä viidesosaa, Isadorin kertomus, sekä lyhyt selonteko, jonka muuan Cedes-niminen uskova oli laatinut

Antiokiassa vuonna 78 jKr. Luukkaalla oli myös muuan turmeltunut ja suuresti muokattu jäljennös muistiinpanoista, joita väitettiin apostoli Andreaksen laatimiksi.

4. *Johanneksen evankeliumi*. Evankeliumi Johanneksen mukaan kertoo paljon sellaista Jeesuksen toiminnasta Juudeassa ja Jerusalemin ympäristössä, jota ei sisälly muihin esityksiin. Kysymyksessä on niin kutsuttu evankeliumi Sebedeuksen pojan Johanneksen mukaan, ja vaikkei Johannes sitä kirjoittanutkaan, hän toimi kuitenkin sen innoittajana. Sen jälkeen kun se ensimmäistä kertaa kirjoitettiin, sitä on useaan kertaan muokattu, jotta se vaikuttaisi Johanneksen itsensä kirjoittamalta. Tätä esitystä laatiessaan Johanneksella oli käytössään muut evankeliumit, ja hän havaitsi niissä monen seikan sivuutetuksi maininnatta. Niinpä hän vuonna 101 jKr rohkaisi työtoveriaan Naatania, muuatta Kesarean kreikankielistä juutalaista, ryhtymään kirjoitustyöhön. Johannes esitti aineistonsa muististaan ja käytti taustatietona kolmea tuolloin jo olemassa olevaa esitystä. Hänellä ei ollut mitään itse laatimiaan kirjallisia muistiinpanoja. "Johanneksen ensimmäisenä" tunnetun epistolan Johannes kirjoitti saatekirjeeksi Naatanin hänen johdollaan aikaansaamaan teokseen.

Kaikki mainitut kirjoittajat esittivät rehellisiä kuvauksia Jeesuksesta, sellaisena kuin he hänet näkivät, hänet muistivat tai olivat hänestä kuulleet, ja siinä muodossa, jollaisiksi heidän käsityksensä näistä kaukaisista tapahtumista olivat muokkautuneet sen jälkeen, kun he olivat omaksuneet Paavalin laatiman kristinuskon teologian. Ja niin epätäydellisiä kuin nämä esitykset ovatkin, ne ovat kuitenkin kyenneet muuttamaan Urantian historian kulkua lähemmäs kahdentuhannen vuoden ajan.

[sivu 1343]

[*Tunnustuksenosoitus*: Suorittaessani saamaani tehtävää, jonka mukaan minun on määrä esittää uudelleen Jeesus Nasaretilaisen opetukset ja kertoa uudelleen hänen teoistaan, olen ammentanut vapaasti kaikista muistiinmerkintöjä sisältävistä ja planeettaa koskevista tietolähteistä. Johtavana tarkoitukseni on ollut valmistaa esitys, joka sen lisäksi, että se on valistukseksi nyt elävälle ihmisten sukupolvelle,

saattaisi olla avuksi myös kaikille tuleville sukupolville. Saatavilleni asetetusta valtavasta tietoaaineistosta olen valikoinut sen, mikä soveltuu parhaiten tämän tarkoituksiperän saavuttamiseen. Niin pitkälle kuin suinkin on ollut mahdollista, olen johtanut tietoaaineistoni puhtaasti ihmisperäisistä lähteistä. Vain milloin tällaisia lähteitä ei ole ollut, olen turvautunut ihmistä ylempänä olevilta tasoilta peräisin olevaan aineistoon. Milloin ihmismieli on tuonut hyväksyttävällä tavalla esille ideoita ja käsityksiä Jeesuksen elämästä ja opetuksista, olen poikkeuksetta antanut etusijan tällaisille selkeästi inhimillisille ajatuskuvioille. Vaikka olen koettanut muokata sanallisen ilmaisun sellaiseksi, että se olisi entistä paremmin meidän käsityksemme mukainen siltä osin, mitkä olivat Mestarin elämän ja opetusten todellinen tarkoitus ja eittämätön merkitys, olen silti, niin pitkälle kuin se vain on ollut mahdollista, pitäytynyt kaikissa kertomuksissani siihen, mikä oli asianomaisen ihmisen tosiasiallinen käsitys ja ajatuskuvio. Tiedän hyvin, että käsitykset, jotka ovat syntyneet ihmismielessä, osoittautuvat muiden ihmismielten vastaanottokykyä ajatellen muita hyväksyttävämmiksi ja käyttökelpoisemmiksi. Siinä tapauksessa, etten ole kyennyt löytämään tarvittavia käsityksiä ihmisten kirjoituksista tahi ihmisten lausumista, olen seuraavaksi turvautunut tässä maailmassa elävien luotujen oman olentoluokkani, keskiväliolentojen, muistitietoihin. Ja milloin tämä toissijainen tietolähde on osoittautunut riittämättömäksi, olen empimättä turvautunut planeettaa ylempänä oleviin tietolähteisiin.

Muistiinpanoihin, jotka olen kerännyt ja joista olen laatinut tämän kertomuksen Jeesuksen elämästä ja opetuksista, sisältyy apostoli Andreaksen kertomukseen sisältyvän muistiaineiston lisäksi ajattelun helmiä ja ylivertaisia käsityksiä Jeesuksen elämästä, ja ne on koottu yli kahdeltatuhannelta maan päällä eläneeltä ihmiseltä Jeesuksen päivistä aina näiden ilmoitusten -- tai oikeammin uudelleenesitysten -- laatimisen aikaan saakka. Ilmoituksen mahdollistavaa lupaa on käytetty vain, milloin ihmisten tekemät muistiinmerkinnät ja ihmisperäiset käsitykset eivät ole tarjonneet tilanteeseen sopivaa ajatushahmoa. Ilmoituksen mahdollistava toimeksiantoni kielsi minua turvautumasta ihmiskunnan ulkopuolisiin tieto- ja ilmaisulähteisiin ennen kuin kykenin todistamaan epäonnistuneeni ponnistuksissani löytää tarvittava käsiteilmaisu puhtaasti ihmisperäisistä lähteistä.

Jos kohta olenkin yhteistyössä seuraani osoitettujen yhdentoista keskivälikumppanini kanssa ja edellä mainitun Melkisedekin valvonnassa tuonut julki tämän kertomuksen sen mukaisesti, mikä käsittääkseni on tällaisen teoksen tehokas esittämisjärjestys ja minkälaisen välittömän sanamuodon sille valitsin,

valtaosa tällä tavoin käyttämästäni ideoista ja jopa jotkin tosiasiallisista sananvalinnoista ovat siitä huolimatta alunperin lähtöisin niiden monia eri rotuja edustavien ihmisten mielestä, jotka ovat eläneet maan päällä noiden aikojen ja meidän päiviemme välisten sukupolvien keskuudessa, jopa ihmisten, jotka ovat tämän hankkeen toteutumisaikana yhä elossa. Olen monessakin mielessä toiminut paremminkin kokoajana ja toimittajana kuin alkuperäisenä kertojana. Olen mitään kaihtamatta ottanut käyttööni -- mieluiten ihmisperäiset -- ideat ja käsitykset, jotka antaisivat minulle mahdollisuuden välittää teille parhaiten vaikuttava kuva Jeesuksen elämästä ja jotka tekisivät minusta pätevän hänen verrattomien opetustensa uudelleenesittämiseen osuvimmalla tavalla hyödyksi olevin ja yleismaailmallisesti kohottavin sanakääntein. Urantian yhdistyneiden keskiväliolentojen veljeskunnan nimissä tuon julki kiitollisuudenvelkamme kaikille lähteille, joilta olemme saaneet asia-aineistoa ja käsityksiä eli aineistoa, jota olemme jäljempänä käyttäneet edetessämme toimitustyössä, jonka tarkoituksena on esittää uusi kertomus Jeesuksen elämästä maan päällä.]